

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

«ПСИХОЛОГІЯ»

ТРЕТІЙ (ОСВІТНЬО-НАУКОВИЙ) РІВЕНЬ

за спеціальністю 053 Психологія
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
Кваліфікація: доктор філософії в галузі психології

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ УНІВЕРСИТЕТУ

Голова вченої ради

А.М. Герджик
протокол № 14 від «30» серпня 2020 р.

Освітня програма вводиться в дію з «1» вересня 2020 р.

В. о. ректора доц. П. Ю. Курмаєв

наказ № 30 від «12» серпня 2020 р.

Умань 2020 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

освітньо-наукової програми «Психологія», галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальність 053 Психологія, ступінь вищої освіти – третій (освітньо-науковий) рівень; кваліфікація: доктор філософії в галузі психології.

Керівник проектної групи
(гарант освітньої програми)

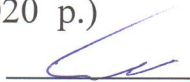
О. Д. Сафін

Освітньо-професійну програму схвалено на засіданні
кафедри психології

УДПУ імені Павла Тичини

(протокол № 9 від 19 березня 2020 р.)

Завідувач кафедри

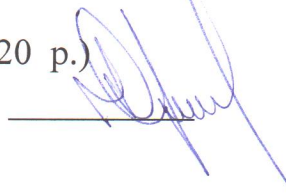
О. Д. Сафін

Освітньо-професійну програму схвалено вченою
радою факультету соціальної та психологічної освіти

УДПУ імені Павла Тичини

(протокол № 12 від 22 квітня 2020 р.)

Голова вченої ради факультету

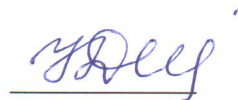
О. О. Кравченко

Освітньо-професійну програму погоджено

навчально-методичним відділом УДПУ

імені Павла Тичини

Начальник відділу

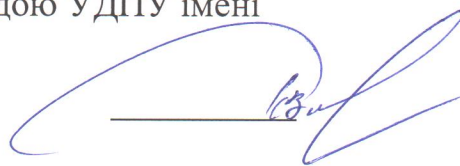
І. А. Денисюк

Освітньо-професійну програму погоджено

навчально-методичною радою УДПУ імені

Павла Тичини

Голова ради

В. В. Розгон

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма розроблена проектною групою кафедри психології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Керівник проектної групи (гарант освітньої групи):

Сафін Олександр Джамільович, доктор психологічних наук, професор кафедри психології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Члени проектної групи:

1. Гульбс Ольга Анатоліївна, доктор психологічних наук, професор кафедри психології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.
2. Якимчук Борис Андрійович, кандидат психологічних наук, професор кафедри психології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.
3. Байда Світлана Петрівна, кандидат психологічних наук, ст.викладач кафедри психології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Потапчук Є. М. – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології та педагогіки Хмельницького національного університету;
2. Яценко Т. С. – доктор психологічних наук, професор, академік НАПН України, завідувач кафедри психології, глибинної корекції та реабілітації Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів додаються.

Ця освітньо-наукова програма не може бути повністю чи частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

**1. Профіль освітньо-наукової програми «Психологія»
зі спеціальності 053 «Психологія»**

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини Факультет соціальної та психологічної освіти Кафедра психології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти – доктор філософії Кваліфікація: доктор філософії в галузі психології
Офіційна назва освітньої програми	Психологія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктор філософії, одиничний, 60 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки
Наявність акредитації	
Цикл/рівень	FQ – ENEA – третій цикл, QF-LLL – 8 рівень, НРК – 9 рівень
Передумови	Наявність освітнього ступеня «магістр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст»
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	4 роки
Інтернет – адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://fspu.udpu.org.ua
2 - Мета освітньої програми	
Підготувати фахівців для практичної та науково-дослідницької роботи у галузі академічної і прикладної психології з глибокими знаннями проблем сучасної психології та навичками організації психологічної практики. Теоретико-методологічне узагальнення та глибоке переосмислення наявних знань з психології через наукову діяльність та професійну практику.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область(галузь)	Цикл загальної підготовки –13 кредитів Гуманітарна підготовка – 9 кредитів

<p>знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))</p>	<p>Фундаментальна підготовка – 4 кредити Цикл професійної підготовки – 12 кредитів Психолого-педагогічна підготовка – 3 кредитів Науково-предметна підготовка – 9 кредитів Дисципліни вільного вибору аспіранта – 15 кредитів Практична підготовка – 6 кредитів Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність 053 Психологія</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Дослідницька. Організація та проведення наукових досліджень з проблем буття та сутності психології людини.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>Способи набуття сучасних актуальних, науково-теоретичних знань. Оволодіння навичками організації комплексної роботи психолога-дослідника.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Проходження виробничої практики у закладах вищої освіти, діють програми академічної мобільності.</p>
<p>4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p><i>Посади за ДК 003:2010:</i> 2310.2 Викладач вищого навчального закладу 2445.1 23667 Науковий співробітник 2352 22517 Інспектор вищого навчального закладу 1237.2 21988 Завідувач (начальник) відділу (науково-дослідного) 2445.2 Психологи 2445.2 80 Практичний психолог 1232 20878 Головний психолог 1229.7 Начальник центру (психологічного забезпечення) 1229.7 Завідувач психолого-педагогічної консультації 1229.6 Завідувач центральної психолого-педагогічної консультації 2340 80 Консультант психолого-педагогічної консультації 2340 Консультант центральної психолого-педагогічної консультації</p>
<p>Подальше навчання</p>	<p>Можлива подальша підготовка на рівні доктора наук в областях, близьких психології.</p>

5 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Комбінація лекцій, лабораторних, практичних занять, виконання індивідуальних науково-дослідних завдань, самостійна робота, підготовка до виконання дисертаційної роботи.
Оцінювання	Екзамени, заліки, захисти виробничої практики. кваліфікаційних робіт.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики.
Загальні компетентності(ЗК)	<p>ЗК1. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 2. Навички міжособистісної взаємодії, здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 3. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК 4. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК 5. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК 6. Критичність та самокритичність. Здатність особистої відповідальності та незалежності наукової позиції.</p> <p>ЗК 7. Креативність. Здатність генерувати нові ідеї.</p> <p>ЗК 8. Комунікативні навички. Здатність презентувати складний матеріал, використовуючи психологічну термінологію, але в доступній для представників інших професійних груп формі.</p> <p>ЗК 9. Інструментальні здатності. Здатність спілкування іноземною мовою.</p>
Фахові компетентності спеціальності(ФК)	<p>ФК1.Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.</p> <p>ФК 2. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати незалежні, оригінальні та придатні для впровадження в психологічну практику дослідження.</p> <p>ФК 3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові</p>

методики і техніки практичної діяльності.

ФК 4. Здатність до викладацької діяльності в межах психологічних наук, базові уявлення про сучасні стандарти та процеси здійснення освітньої політики та їх психологічне осмислення.

ФК 5. Здатність до ретельного дослідження та осмислення сучасних психогенних проблем суспільства через аналіз інформації з різних джерел, аналізувати взаємозв'язок соціального і психологічного просторів.

ФК 6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.

ФК 7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

ФК 8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

ФК 9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

ФК 10. Здатність самостійно розробляти проекти шляхом творчого застосування існуючих та генерування нових ідей.

ФК 11. Здатність дотримуватися етики науково дослідження, принципів академічної доброчесності

7 – Програмні результати навчання

ПРН1. Завершення розширеного оригінального дослідження, забезпечення необхідним науковим апаратом.

ПРН 2. Представлення результатів власного дослідження через наукові публікації у фахових виданнях.

ПРН3. Обговорення та синтез результатів дослідження в межах наукових розвідок.

ПРН4. Досягнення системних теоретичних знань та мотивованих здатностей здійснення наукового психологічного дослідження на найсучаснішому рівні.

ПРН5. Підготовка та успішний захист дисертаційного дослідження.

ПРН6. Проведення наукових досліджень та розширення новітніх підходів в галузі психології.

ПРН 7. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПРН 8. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

ПРН 9. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

ПРН10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

ПРН 11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПРН 12. Уміння спілкуватися іноземною мовою в науковій, виробничій та соціально-суспільній сферах діяльності.

ПРН13. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Процес навчання забезпечують провідні фахівці кафедр, в складі 6 докторів наук, 3 кандидатів наук.
Матеріально-технічне забезпечення	– Наявна матеріально-технічна база, що забезпечує проведення всіх видів лабораторної, практичної, дисциплінарної та міждисциплінарної підготовки та науково - дослідної роботи аспірантів. Обладнаний комп'ютерний клас, лабораторія «Вдосконалення майстерності майбутнього психолога імені А.І. Кагальняк»
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	– Щорічну оновлену інформацію про організацію освітньої діяльності для підготовки здобувачів вищої освіти розміщують на сайті Університету https://udpu.edu.ua у рубриці «Навчання». Освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти опубліковують і розміщують на веб-сайті Університету в рубриці «Навчання. Освітні програми» https://udpu.edu.ua/navchannia/osvitni-programy . На сайті університету також висвітлюють: академічний календар (оновлений на кожний навчальний рік); нормативні документи (положення), які регламентують організацію освітнього процесу в Університеті. Підтримку навчальної діяльності та управління освітнім процесом в інформаційному середовищі Університету забезпечують сайти: - інформаційно-освітнє середовище http://dls.udpu.edu.ua , яке містить електронні навчальні курси (ЕНК) для здобувачів вищої освіти. Кожна навчальна дисципліна має електронну підтримку у вигляді електронного курсу з теоретичним матеріалом,

	<p>ресурсами для виконання лабораторних та практичних робіт, самостійної роботи, поточного, модульного і підсумкового контролів;</p> <p>- електронний архів навчальних, наукових та навчально-методичних матеріалів http://library.udpu.edu.ua, до яких увійшли оцифровані підручники, посібники, навчально-методичні матеріали, електронні копії наукових статей працівників університету; матеріали конференцій, які проводилися в університеті, автореферати дисертацій, захищених в Університеті, методичні матеріали на підтримку навчального процесу, патенти.</p> <p>Відкрито доступ до науко метричних баз даних Web on Science та SCOPUS видавництва Elsevier, що надають користувачам можливість отримати результати тематичного пошуку, відслідкувати свій рейтинг.</p> <p>Бібліотечний фонд університету багатогалузевий, нараховує 417 446 примірників вітчизняної та зарубіжної літератури, зокрема рідкісних видань, спец. видів науково-технічної літератури і документів, авторефератів дисертацій, дисертацій. Бібліотека щороку здійснює переplatу 202 назв методичних, наукових, фахових періодичних видань. В структурі бібліотеки наявні 6 читальних залів на 45 посадкових місць. Всі ресурси бібліотеки доступні через сайт Університету http://library.udpu.edu.ua.</p>
9 – Академічна мобільність	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Академічна мобільність здобувачів третього освітньо-наукового рівня передбачає їх участь в освітньому процесі Університету та партнерських закладів освіти, проходження виробничої практики, проведення наукових досліджень із можливістю перезарахування в установленому порядку опанованих навчальних дисциплін, практики тощо.</p> <p>Основні цілі і завдання, організаційне забезпечення академічної мобільності здобувачів доктора філософії в Університеті, порядок визнання та перезарахування результатів їх навчання регламентує «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини».</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Право здобувачів третього освітньо-наукового рівня доктор філософії на академічну мобільність реалізовується на підставі міжнародних програм і проєктів, договорів про співробітництво в галузі</p>

	<p>освіти та науки між Університетом та закладами-партнерами або з власної ініціативи здобувача, підтримуваної адміністрацією Університету, на основі індивідуальних запрошень. Формами академічної мобільності здобувачів вищої освіти в Університеті є навчання за програмами академічної мобільності, мовне або наукове стажування, проходження практики. Навчання учасників освітнього процесу за програмами академічної мобільності може передбачати отримання випускниками документа про вищу освіту закладу-партнера, а також спільних або подвійних документів про вищу освіту закладів-партнерів. Реалізуються програми подвійного диплома:</p> <p>Університет в м. Порту (Португалія); Тракійський університет в м. Стара Загора (Болгарія); Державна вища школа професійної освіти ім. Іполіта Цегельського в м. (Польща); Поморська академія в м. Слупську (Польща); Державна вища професійної школа імені Я.А. Коменського в м. Лешно (Польща); Академія імені Яна Дуглоша в м. Ченстохові (Польща); Інститут європейської культури Познанського університету імені Адама Міцкевича в м. Гнезно (Польща); Державна вища школа професійної освіти в м. Хелмі (Польща).</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>Не передбачена</p>

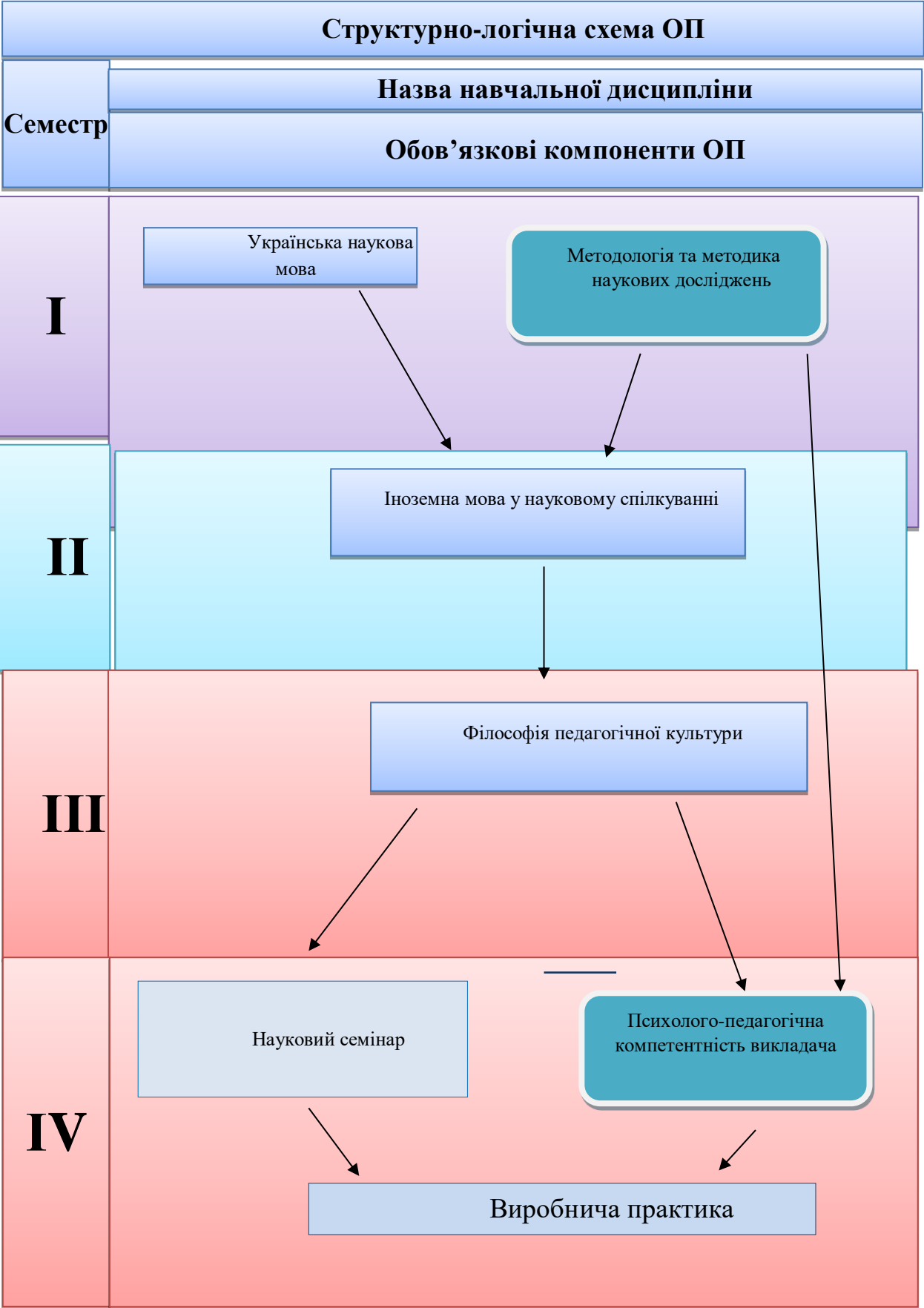
2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти(роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
	Обов'язкові компоненти ОП		
ОК 1	Українська наукова мова	3	Залік
ОК 2	Іноземна мова у науковому спілкуванні	6	Залік
ОК 3	Філософія педагогічної культури	4	Залік
ОК 4	Професійно-педагогічна компетентність викладача	3	Залік
ОК 5	Методологія та методика наукових досліджень	6	Екзамен
ОК 6	Науковий семінар	3	Залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		25	
	Практична підготовка		
П.01	Виробнича практика	6	Екзамен
Загальний обсяг вибіркового компонент		15	

2.2. Перелік освітніх компонентів освітньої програми «Психологія» та їх логічна послідовність

Код н/д	Обов'язкові компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, атестація)
1 семестр	
ГП	Українська наукова мова
ОК5	Методологія та методика наукових досліджень
2 семестр	
ОК2	Іноземна мова у науковому спілкуванні
3 семестр	
ОК3	Філософія педагогічної культури
4 семестр	
ОК4	Професійно-педагогічна компетентність викладача
ОК6	Науковий семінар
П.01	Виробнича практика

III. Опис програми

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, Практик
ЗК1, ЗК4, ЗК7, ФК1	ПРН 8, ПРН 13	Українська наукова мова
ЗК1, ЗК 3, ЗК4, ЗК7, ЗК9, ФК1	ПРН 12	Іноземна мова у науковому спілкуванні
ЗК1,ЗК3, ЗК4, ЗК7, ФК1	ПРН 9	Філософія педагогічної культури
ЗК1, ЗК2, ЗК5,ЗК6, ЗК8, ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК10	ПРН 2, ПРН 4, ПРН 6, ПРН 7	Професійно-педагогічна компетентність викладача
ЗК1, ЗК2, ЗК5,ЗК6, ЗК7, ФК2, ФК3, ФК5, ФК9, ФК10, ФК11	ПРН1, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 10	Методологія та методика наукових досліджень
ЗК1, ЗК2, ЗК5, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК 8	ПРН 6, ПРН 11	Науковий семінар
ЗК1, ЗК2, ЗК3,ЗК4, ЗК 5, ЗК6, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 9, ФК1, ФК2, ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК 8, ФК 9, ФК 10, ФК 11	ПРН1, ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 13	Виробнича практика

IV. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Державна атестація аспірантів, які навчаються в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини, проводиться на основі аналізу успішності навчання, оцінювання якості розв'язання випускниками аспірантури задач діяльності, що передбачені освітньо-науковою програмою.

Усі аспіранти незалежно від форми навчання, зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити усі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені навчальним планом та освітньо-науковою програмою аспірантури вищого навчального закладу.

Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання здобувачем відповідного ступеня і використовується для оцінювання успішності виконання ним запланованої наукової роботи. Відставання від передбачених індивідуальним планом наукової роботи строків виконання без обґрунтування наявності об'єктивних і поважних причин може бути підставою для ухвалення вченою радою вищого навчального закладу рішення про відрахування аспіранта на підставі невиконання ним навчального плану відповідної освітньо-наукової програми. Рішення вченої ради про відрахування аспіранта вводиться в дію наказом керівника вищого навчального закладу відповідно до закону.

Атестація наукової складової освітньо-наукової програми (захист дисертації) здійснюється спеціалізованою вченою радою. Атестація освітньої складової здійснюється відповідно до навчального плану освітньо-наукової програми, після закінчення якої аспірантові вищий навчальний заклад видає академічну довідку, де зазначається назва дисциплін, обсяг кредитів ЄКТС за кожною дисципліною та відповідні оцінки. На підставі цієї довідки спеціалізовані вчені ради готують додаток до диплома доктора філософії європейського зразка.

**V. Матриця відповідності програмних компетентностей освітнім
компонентам освітньо-наукової програми «Психологія»
зі спеціальності: 053 Психологія**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	П.01
Інтегральна компетентність							
ЗК1	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 2				+	+	+	+
ЗК 3		+	+				+
ЗК 4	+	+	+				+
ЗК 5				+	+	+	+
ЗК 6				+	+		+
ЗК 7	+	+	+		+		+
ЗК 8				+			+
ЗК 9		+					+
ФК 1	+	+	+				+
ФК 2				+	+		+
ФК 3				+	+	+	+
ФК 4				+		+	+
ФК 5				+	+	+	+
ФК 6				+		+	+
ФК 7				+		+	+
ФК 8				+		+	+
ФК 9					+		+
ФК10				+	+		+
ФК11					+		+

**VI. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними освітніми компонентами
освітньо-наукової програми «Психологія»
зі спеціальності: 053 Психологія**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	П.01
ПРН1					+		+
ПРН2				+			+
ПРН3					+		+
ПРН4				+	+		+
ПРН5					+		+
ПРН6				+	+	+	+
ПРН7				+			+
ПРН8	+						+
ПРН9			+				+
ПРН10					+		+
ПРН11						+	+
ПРН12		+					+
ПРН13	+						+

Керівник проектної групи
(гарант освітньої програми)

проф. Сафін О. Д.